

## 2

### Bestrijding witwassen en terrorismefinanciering

Bestrijding witwassen en terrorismefinanciering

Aan de orde is het **tweeminutendebat Bestrijding witwassen en terrorismefinanciering (CD d.d. 03/09)**.

De **voorzitter**:

We beginnen met het tweeminutendebat Bestrijding witwassen en terrorismefinanciering. We hebben drie sprekers van de zijde van de Kamer. Als eerste mag ik het woord geven aan de heer Ergin van DENK. De hele week geldt het herfstregime. Dat wil zeggen dat er geen interrupties gepleegd worden. Bij het recenseren van de moties kan er per motie één verduidelijkende vraag gesteld worden door de eerste indiener. We moeten wel, want het schema zit ramvol. Ik weet niet of de minister van Financiën heel veel tekst gaat produceren voor morgen. Ik zou zeggen: inkorten. Dat is altijd goed.

De heer Ergin is altijd puntig. Ik geef graag het woord aan hem.

De heer **Ergin** (DENK):

Voorzitter. Ik wens u veel succes met het toepassen van uw regime.

Ik heb vier moties.

---

Motie

---

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat extremistische kolonisten Palestijnen terroriseren;

constaterende dat uit recent onderzoek blijkt dat organisaties vanuit Nederland zorgeloos geld kunnen doorsluizen naar extreme kolonisten in Palestina;

constaterende dat Nederland en de Europese Unie al extremistische kolonisten op de sanctielijst hebben geplaatst vanwege hun betrokkenheid bij kolonistenterreur;

overwegende dat het inconsequent en onacceptabel is dat de financiering van deze kolonisten vanuit Nederland nog steeds mogelijk is;

verzoekt de regering de financiering van kolonistenterreur vanuit Nederland te stoppen en hiertoe effectieve maatregelen te nemen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ergin.

Zij krijgt nr. 116 (31477).

De heer **Ergin** (DENK):

De tweede motie.

---

Motie

---

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat banken en andere actoren in de handhavingsketen bij de uitvoering van de Wwft en Sanctiewet gebruikmaken van risicoprofilering;

constaterende dat dit leidt tot ongerechtvaardigde overrepresentatie van groepen op grond van nationaliteit, herkomst of religie;

overwegende dat het toetsingskader risicoprofilering van het College voor de Rechten van de Mens voldoende waarborgen biedt voor de invulling van de non-discriminatieverplichting;

verzoekt de regering te bewerkstelligen dat het toetsingskader risicoprofilering wordt toegepast door banken, toezichthouders en andere handhavende instanties,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ergin.

Zij krijgt nr. 117 (31477).

---

Motie

---

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de huidige handhavingsketen tegen witwassen en terrorismefinanciering versnipperd is over banken, toezichthouders en opsporingsdiensten;

constaterende dat deze versnippering verhindert dat discriminatie door risicoprofielen tijdig wordt getoetst, gesignaleerd en gecorrigeerd;

verzoekt de regering te bewerkstelligen dat een coördinerende actor ketenoverstijgend de regie gaat nemen om discriminatie te voorkomen,

en gaat over tot de orde van de dag.

De **voorzitter**:

Deze motie is voorgesteld door het lid Ergin.

Zij krijgt nr. 118 (31477).

De heer **Ergin** (DENK):  
De laatste motie.

---

Motie

---

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat uit verschillende onderzoeken blijkt dat moslims structureel worden gediscrimineerd door banken en financiële instellingen, met name rondom donaties aan moskeeën en goede doelen tijdens de ramadan;

constaterende dat moslims bij reguliere transacties zoals zakatdonaties disproportioneel vaak worden onderworpen aan aanvullende controles en blokkades, terwijl dit niet geldt voor andere religieuze of maatschappelijke donaties;

overwegende dat de Wwft bedoeld is om witwassen en terrorismefinanciering tegen te gaan, maar in de praktijk leidt tot religieuze profileren en structurele uitsluiting van moslims;

verzoekt de regering om in de implementatiewet en het toetsingskader een expliciet verbod op religieuze profilering en (moslim)discriminatie op te nemen, en de toezichthouders te verplichten actief te controleren op religieuze discriminatie door banken en betaalinstellingen,

en gaat over tot de orde van de dag.

**De voorzitter:**

Deze motie is voorgesteld door het lid Ergin.

Zij krijgt nr. 119 (31477).

Dat had sneller gekund.

De heer **Ergin** (DENK):

Drie seconden sneller, voorzitter.

**De voorzitter:**

Dank u wel. Het woord is aan de heer Idsinga, Nieuw Sociaal Contract.

De heer **Idsinga** (NSC):

Dank u wel, voorzitter. Tijdens het commissiedebat was er brede consensus dat de antiwitwasaanpak tot nu toe niet effectief is. Er worden te veel mensen door benadeeld. De banken voelen zich gedwongen om tienduizenden meldingen van ongebruikelijke transacties te doen aan de FIU, die daar vervolgens bijna niets mee doet. Er worden 13.000 medewerkers voor ingezet, die bij elkaar 1,4 miljard euro kosten.

De Wwft lijkt op deze manier de moeder aller administratieve lasten. Ondernemers en soms hele sectoren zien ook hun bankrekening opgeheven worden of kunnen zelfs helemaal geen bankrekening meer openen. Dat moet

anders, ook wat de minister betreft. Wat mij betreft — dat mag ook een keer gezegd worden — is de minister hier goed bezig.

Op 15 februari is de motie-Six Dijkstra/Idsinga aangenomen over het tegengaan van nieuwe zwarte lijsten bij de banken om mensen een bankrekening te weigeren. De minister geeft aan deze motie uit te voeren. Er komen dus geen weigerlijsten; dat is positief.

Verder wil ik de minister bedanken voor zijn toezegging die hij mij tijdens het debat heeft gedaan over de brief van het College voor de Rechten van de Mens. Het college constateert hierin dat de conceptimplementatiewet van de nieuwe Anti-witwasrichtlijn concrete bepalingen mist om discriminatie bij witwassen en terrorismefinanciering te voorkomen. De minister zegde toe met een uitgebreide schriftelijke reactie hierop te komen. Die reactie wachten wij vooralsnog af.

Vanuit de NSC-fractie zijn er vandaag dan ook geen moties meer nodig.

Dank u wel.

**De voorzitter:**

Tot zover de termijn van de Kamer. Ik schors een enkel minuutje en dan gaan we naar ... Kunt u meteen antwoorden? O, de minister kan meteen antwoorden. Des te beter. We gaan naar hem luisteren. Het woord is aan hem.

**Minister Heinen:**

Ja, voorzitter, dat vinden ze dan achter in de zaal altijd heel spannend als ik dat doe. Maar we hebben vaker over dit onderwerp gedebatteerd, dus ik herken ook de moties die de heer Ergin heeft ingediend. Dank ook voor het elke keer weer op de agenda zetten van dit onderwerp, want we mogen dit niet laten versloffen.

Ik begin met de motie op stuk nr. 116, van de heer Ergin. Die verzoekt de regering om te stoppen met het financieren van het, zoals hij het noemt, "kolonistenterreur" vanuit Nederland. Ik moet die motie het oordeel "ontijdig" geven, want dit vraagstuk ligt bij de minister van Buitenlandse Zaken en ik wil het debat over welke maatregelen het kabinet neemt inzake dit dossier ook echt bij de minister van Buitenlandse Zaken laten. Daar komt bij dat de minister van Buitenlandse Zaken zowel Europees als nationaal al met verschillende initiatieven bezig is; denk aan verdere sancties tegen kolonisten of een importverbod van producten die geproduceerd zijn in illegale nederzettingen. Dit beperkt ook geldstromen. Vanuit die optiek zou ik 'm het oordeel "ontijdig" willen geven.

De motie op stuk nr. 117, ook van de heer Ergin, verzoekt de regering te bewerkstelligen dat het toetsingskader risicoprofilering wordt toegepast door banken, toezichthouders en andere handhavende instanties. Deze motie zou ik oordeel Kamer willen geven. Ik zal banken en toezichthouders vragen om met dit kader aan de slag te gaan en als ik de motie zo mag lezen dat het onder bewerkstelling valt, dan kan ik de motie ook aan het oordeel van de Kamer laten.

**De voorzitter:**  
De heer Ergin bevestigt dat.

**Minister Heinen:**  
Dat is erg fijn. Dank u wel.

Dan de motie op stuk nr. 118 van de heer Ergin. Die verzoekt de regering om meer te doen aan discriminatie- en antiwitwasaanpak en een coördinerende actor aan te wijzen. Ik beschouw mijzelf als die coördinerende actor alsmede de minister van Justitie en Veiligheid. Ik denk dat we echt moeten voorkomen daar weer nieuwe personen voor aan te wijzen. Ik ben verantwoordelijk en als u vindt dat ik hier steken laat vallen of niet goed functioneer, voer dan het debat met mij, alstublieft. Het is uiteraard uw goed recht om daar ook dat oordeel over te vellen.

Nogmaals, de minister van Justitie en Veiligheid en ik zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de antiwitwasaanpak. Het aanwijzen van een andere bestuurlijke trekker acht ik daarom overbodig. Wanneer het gaat om banken: we spreken maandelijks met hen over het doorbreken van problemen in de antiwitwasaanpak. Bij elk probleem staan we ook stil bij het voorkomen van discriminatie. Ik weet niet of deze brief al naar de Kamer is gekomen, maar ik heb onlangs de stand van zaken over de discriminatieaanpak opgesteld. Ik zal u hier ook updates over blijven sturen. Weet ook dat we de Autoriteit Persoonsgegevens betrekken bij de overleggen die wij hebben met de sector en alle actoren, juist ook vanwege dit feit. De Autoriteit Persoonsgegevens zit boven op dit onderwerp van het voorkomen van discriminatie, dat niet alleen bewust kan gebeuren, maar ook onbewust. We moeten vooral alert zijn op dat onbewuste. Ik hecht eraan om te benadrukken dat er vanuit de sector ook veel energie en aandacht voor is.

Dan de laatste, de motie op stuk nr. 119. Had ik het oordeel over de motie op stuk nr. 118 al gegeven, voorzitter? Overbodig. Het was een lange inleiding, maar het is ook een belangrijk onderwerp.

De laatste motie is de motie op stuk nr. 119, van de heer Ergin: "verzoekt de regering om in de implementatiewet en het toezichtkader een expliciet verbod op religieuze profilering en moslimdiscriminatie op te nemen en de toezichthouders te verplichten actief te controleren op religieuze discriminatie door banken en betaalinstellingen". Deze motie wil ik het oordeel "overbodig" geven. In de Europese Anti-witwasverordening staat namelijk al dat de risicobeoordeling zonder discriminatie moet plaatsvinden. Ook staat er dat poortwachters geen persoonsgegevens mogen verwerken en geen besluiten mogen nemen op basis van gegevens die tot discriminerende resultaten kunnen leiden. Ik acht dit voldoende. Ik kan ook geen toevoeging op deze verordening doen. Ik sluit af met een verwijzing naar artikel 1 van de Grondwet: wij zijn allen gehouden aan het verbod op discriminatie, niet alleen in juridische zin, maar ook in morele zin.

Voorzitter, daarmee ben ik aan het einde van de appreciaties.

**De voorzitter:**  
Heel goed. Tot zover.

De beraadslaging wordt gesloten.

**De voorzitter:**  
Donderdagavond stemmen wij over de moties. Ik moet schorsen voor de stemmingen. Die staan te boek om 10.40 uur. Ik moet dus een kwartier schorsen. Het kan niet naar voren, helaas, helaas.

De vergadering wordt van 10.25 uur tot 10.40 uur geschorst.